

Gemeente Borger-Odoorn, Cultuurbeleid 2017-2020

Voorwoord

De diepe economische crisis van de afgelopen jaren heeft grote gevolgen gehad voor de wereld van kunst en cultuur. De rijksoverheid heeft hier fors op bezuinigd en de gemeente heeft haar subsidiebeleid ingrijpend veranderd. Ook het faillissement van kunstencentrum CQ heeft voor allerlei verenigingen en inwoners van Borger-Odoorn tot versobering geleid van culturele mogelijkheden.

Desondanks is onze gemeente in cultureel opzicht springlevend. De opsomming van organisaties, verenigingen, activiteiten en evenementen spreekt boekdelen.

De werkelijkheid van nu vraagt samenwerking en dat leidt tot goede resultaten:

- Het kunstproject "Bonen in Borger" liet dit jaar bijvoorbeeld mooi zien hoe dat in zijn werk kan gaan. De kunstenaar heeft zijn project gedaan samen met twee scholen, met Promens Care, met horecaondernemers en met de gemeente.
- De Band in Borger-Odoorn is een project dat is opgezet door de cultuurcoach. Die heeft middelen gevraagd en gekregen van het Oranjefonds om leerlingen van groep 6 muzieklessen te kunnen bieden, waarbij lokale muziekverenigingen nauw samenwerken met het onderwijs. En daar ontstaan dan weer nieuwe initiatieven uit, zoals een popgroep in Borger.
- De historische vereniging Nieuw-Buinen/Buinerveen heeft gereedschappen van de vroegere glasindustrie kunnen kopen, die deze zomer tijdelijk in de MFA Noorderbreedte zijn tentoongesteld. De interesse die dat wekte, leidde tot aanwas van de vereniging. En ook tot samenwerking met andere lokale beheerders van erfgoederen in het Veenkoloniale gebied, om de mogelijkheid van een permanente vorm van tentoonstellen te onderzoeken.

In veel dorpen is er momenteel volop belangstelling voor het culturele erfgoed, voor dorpsommetjes en –wandelingen en voor bijzondere gebouwen en personen. In ons beleid ondersteunen we dit met de pijler "het verhaal van Drenthe". De andere speerpunten zijn kennismaking en leren (educatie) en meedoen (participatie). Deze cultuuragenda geeft vooral de richting aan waarin de gemeente voor een duwtje in de rug kan zorgen, gebruikmakend van haar netwerk, of misschien met een subsidiebijdrage. Onze concrete plannen sluiten vooral aan bij levensvatbare en gewenste initiatieven uit de samenleving.

Dat de samenleving verandert, merken ook allerlei jarenlang succesvolle organisaties. De bijna een eeuw oude landbouwtentoonstellingen Zuidenveld en Oostermoer zoeken naar eigentijdse invullingen. Ook het Hunebedcentrum (Borger) moet zijn collectie vernieuwen en zorgen voor "beleving". Tegelijkertijd zijn recente evenementen als het Mega Piraten Festijn (Borger) en het Boerenrockfestival (Drouwenermond) succesvol geworteld. Ook het in 2011 opgerichte Cultuurpodium VANSLAG (Borger) heeft inmiddels een naam opgebouwd. Voor de meeste bestaande organisaties geldt gelukkig ook dat ze gewoon standhouden. Speciaal in dit verband noemen we de in 2016 al 150 jaar bestaande Rederijkerskamer Borger. Onder invloed van de tijdgeest passen ze zich aan en blijven daarmee voor deelnemers en publiek interessant en waardevol.

Albert Trip Wethouder Cultuur

Inleiding

De huidige cultuurnota beschrijft het beleid tot eind 2016. In de afgelopen jaren is conform die nota veel tot stand gekomen: bijvoorbeeld een cultuurhistorische en een archeologische waardenkaart (zie fragment onder aan de pagina), er is uitvoering gegeven aan Cultuureducatie met kwaliteit op de scholen en de cultuurcoach is van start gegaan met onder meer de Band in Borger-Odoorn.

Allemaal verschillende cultuuruitingen. Maar wat willen wij in Borger-Odoorn, als het om cultuur gaat? Anno 2017? Wij hebben natuurlijk hunebedden, maar daar blijft het niet bij!

Centrale thema's

Ook de andere Drentse gemeenten en de provincie zijn bezig met soortgelijke vragen, tegen de achtergrond van veel sociaal-maatschappelijke veranderingen. Eind 2015 heeft dat geleid tot een gezamenlijk benoemen van 3 hoofdthema's in Drenthe:

- Het verhaal van Drenthe: de historie, de natuur, wat onderscheidt Drenthe, waar komen wij vandaan;
- Cultuurparticipatie: cultuur is niet voor slechts een elite, maar juist een belangrijke factor voor zingeving en deelname aan de maatschappij;
- Cultuureducatie: stimuleert bewustwording, betrokkenheid en creativiteit. Het stelt jeugdigen (maar ook ouderen!) in staat om bij zichzelf ongekende talenten te ontdekken.

In samenspraak

In Borger-Odoorn hebben we in mei 2016 een brede bijeenkomst georganiseerd waar we onder meer deze thema's voorlegden aan een 30 tal cultureel betrokken partijen en burgers. Daar werd vooral duidelijk, dat er ook nog randvoorwaarden waren als laagdrempeligheid van aanbod, aandacht voor specifieke doelgroepen, communicatie en beschikbare middelen.

Uit deze groep is een soort 'culturele denktank' ontstaan die veel input heeft geleverd voor de totstandkoming van deze notitie. Inhoudelijk zijn de drie genoemde thema's leidend.

Cultuur als middel

Maar daaromheen vinden wij het van groot belang, dat cultuur in belangrijke mate dienstbaar is aan het sociaal domein (zie ook het beleidsplan Vanzölf saomen!): Cultuur als middel tot zelfontplooiing en maatschappelijke deelname.

Daarnaast heeft het natuurlijk ook een sterke relatie met het toerisme, een belangrijke bron van inkomsten voor onze gemeente:

Cultuur als trekker van toeristen.

Vanuit die gedachten willen we in deze notitie - in grote lijnen - de volgende drie vragen beantwoorden:

- Wat vinden we belangrijk voor de nabije toekomst?
- Waar willen we uiteindelijk heen, wat is de stip op de horizon?
- Wat gaan we dus doen (globaal) tot 2020?

1. Wat is de huidige situatie?

Culturele voorzieningen, activiteiten en organisaties in Borger-Odoorn

Onderstaand overzicht laat zien dat we veel in huis hebben (zie bijlage 1 voor een uitgebreide lijst van wat bij ons bekend is):

Soort instelling	Aantal
Bibliotheken (incl. 3 taalhuizen)	4
Culturele organisaties (uiteenlopende thema's)	15
Dans	4
Erfgoed	11
Festivals / evenementen	8
Galerie/ atelier	14
Koren	13
Musea	4
Muziekschool/-vereniging	11
Podia	5
Popbands	2
Theater(clubs)	5
Toneelverenigingen	12

En dan hebben we het nog niet eens over het cultureel erfgoed zoals dat in de vorm van specifieke cultuurlandschappen, archeologisch erfgoed, oude graven, oorlogsmonumenten en kunstwerken in onze gemeente aanwezig is. Om nog maar te zwijgen over de talrijke hunebedden!

Deze onderwerpen zullen nog verder worden uitgediept in een aparte notitie.

Ook het bibliotheekwerk neemt een aparte plaats in binnen het cultuurbeleid, met haar specifieke informatie- en educatiefunctie in een tijd van steeds verder gaande digitalisering. De plannen voor de invulling voor de komende jaren worden in een aparte bibliotheeknotitie vastgelegd.

Cultuureducatie op school

Dit vindt plaats in het kader van een regeling: Cultuureducatie met kwaliteit (CemK), coördinatie door Compenta en Expertisecentrum; projectorganisatie door Kunst en Cultuur Drenthe. Financiering vindt plaats vanuit gebundelde budgetten van het landelijke Fonds voor Cultuureducatie, de provincie Drenthe en de gemeente Emmen. In de periode 2013-2016 is gewerkt aan een goede borging van cultuur in het primair onderwijs. Het is een landelijke regeling, gericht op duurzame samenwerking tussen de school en haar omgeving, en aanbieders, het werken aan doorlopende leerlijnen en het ontwikkelen van beoordelingsinstrumenten cultuureducatie. In Drenthe is de coördinatie opgepakt door de provinciale instelling Kunst & Cultuur Drenthe. Gedurende de eerste periode tot 2017, hebben 90 % van de scholen in Drenthe meegedaan. In onze gemeente zelfs 100%! De regeling is verlengd tot en met 2020. Voorwaarde bij deze verlenging is dat scholen ook samenwerken met pabo's, kunstvakopleidingen en culturele instellingen. Hierdoor is het mogelijk om de ingezette lijn verder door te ontwikkelen. Een lokaal uitvoeringsplan voor Cultuureducatie met Kwaliteit zal nog nader worden uitgewerkt.

De cultuurcoach

Sinds medio 2015 is er weer een cultuurcoach actief in onze gemeente. Het is haar taak om lokale partijen te verbinden en te faciliteren om te komen tot een volwaardig cultureel (educatief) aanbod. CQ is er immers niet meer. De ontstane leegte wordt nu opgevuld door lokaal actieve docenten, die op verschillende plekken en in samenwerking met de scholen en dorpshuizen, weer lessen aanbieden waar veel vraag naar is. Naast het ondersteunen van educatieve activiteiten t.b.v. jeugdigen, is de cultuurcoach ook een vraagbaak voor iedereen die culturele plannen heeft. Dus ook voor ouderen en mensen met beperkingen. Daarom wil zij ook nauw samenwerken met de sociale teams. In Nieuw-Buinen zijn de eerste stappen gezet met de ontwikkeling van jeugdtheater (à la Koelkids in Borger). En zij ondersteunt het interactieve traject om te komen tot de nieuwe cultuuragenda.

Meer samenwerking

De afgelopen anderhalf jaar hebben muziekverenigingen, koren en andere muzikale organisaties de samenwerking gezocht. Het project De Band in Borger- Odoorn heeft daarbij een vliegwieleffect gehad: meer kinderen konden nu via school kennismaken met diverse muziekinstrumenten, maar ook docenten kwamen in beweging met nieuwe ideeën.

Daarnaast wordt het ook steeds duidelijker dat cultuur een heel sterk bindmiddel kan zijn om een dorpsgemeenschap sterker te maken. Zo is de historische vereniging Nieuw-Buinen/Buinerveen erin geslaagd het verleden van de glasindustrie mooi in beeld te brengen in een tijdelijke tentoonstelling in de MFA Noorderbreedte. Dit heeft weer geleid tot nieuwe ontmoetingen, vriendschappen en vrijwilligers. Ook vanuit de sociale teams kan cultuurbeleving worden ingezet om een bepaalde doelgroep in beweging te krijgen of mensen te versterken in hun ontwikkeling.

Beschikbaar budget

Voor de reguliere uitvoering van het cultuurbeleid zijn tot en met 2020 structurele budgetten opgenomen in de begroting:

- € 30.700,- voor de cultuurcoach
- € 21.462,- werkbudget (o.m. voor activiteiten cultuurcoach, onderhoud/herstel openbare monumenten en openbaar kunstbezit, nieuwe initiatieven)

De begroting voorziet ook in structurele budgetten voor culturele instanties met een vast aanbod zoals bijvoorbeeld: het Hunebedcentrum, het schapeninfectrum, de bibliotheken, de lokale omroep en een vast aantal uren voor de archeoloog.

Daarnaast biedt het subsidiebeleid mogelijkheden voor lokale, culturele initiatieven die voldoen aan de pijlers zoals die worden genoemd in ons subsidiebeleid.

Landelijk bestaat ook nog de mogelijkheid voor scholen om budget aan te vragen via de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit. Zij moeten daarvoor wel zelf aanvragen indienen.

2. Wat vinden we belangrijk?

Centrale thema's

Zoals gezegd, zijn de gemeenten, samen met de provincie, overeengekomen dat 3 onderwerpen de komende periode centraal staan. Ze vormen ook de leidraad in onze lokale agenda:

- Cultuur participatie: cultureel actief zijn is ook maatschappelijk actief zijn;
- Cultuureducatie: kennis maken met cultuur, je eigen talent ontdekken;
- Het verhaal van Drenthe: de geschiedenis van Drenthe is de moeite waard om te vertellen aan de eigen inwoners en de toeristen, zeker ook in Borger-Odoorn.

Interactief traject

Over deze thema's hebben we met verschillende betrokken inwoners en culturele partijen in onze gemeente van gedachten gewisseld.

In een eerste afbakening in mei 2016 werden de volgende onderwerpen met name genoemd:

In het kader van cultuurparticipatie

- Jongeren en ouderen meer met elkaar verbinden. Ze kunnen beiden een goede rol vervullen;
- Aandacht voor andere culturen, statushouders actief betrekken;
- Aandacht voor mensen met beperkingen (fysiek en geestelijk);
- Talenten stimuleren;
- Hoe voorkom je cultuurkramp door de krimp. Dus aandacht voor toegankelijkheid en bereikbaarheid;
- Meer cultureel aanbod in de webwinkel;
- Cultuurpas voor iedereen;

In het kader van cultuureducatie

- Aandacht voor oude ambachten, streektaal en cultureel erfgoed bij cultuureducatie;
- Muziek verbinden met bewegen;
- Samenwerken en kennis delen;
- Culturele routes;

In het kader van het verhaal van Drenthe

- Het verhaal vertellen en laten zien met foto's en theater, door bewoners zelf;
- Niet alleen hunebedden, maar ook de laatste 100 jaar. De hunebedden vormen wel een belangrijke aandachtstrekker;
- Goede promotie, men moet weten wat er is, wat er te beleven valt;
- In beeld brengen van alle routes (wandelen, fietsen, scootmobiel, rolstoel e.a.);
- Aansluiten bij bovenlokale ontwikkelingen (o.m. Geopark, Hondsrug, Veenkoloniën);
- Informatie op borden, digitale media, maar ook op school, educatiecentrum;
- Aandacht voor alle lokale bijzondere plekken of gebouwen;
- Aandacht voor immaterieel erfgoed.

In een vervolgoverleg met de eerder genoemde 'denktank' die wil meedenken om het cultuurbeleid handen en voeten te geven, zijn ook belangrijke randvoorwaarden genoemd:

- aandacht voor specifieke doelgroepen (ouderen, jeugd, mensen met een beperking);
- enig budget (om continuïteit van activiteiten die we echt belangrijk vinden te kunnen borgen);
- toegankelijkheid van het aanbod (niet te duur, niet te elitair, begrijpelijk);
- goede communicatie en PR (helderheid over het aanbod, bv. één activiteitenladder, goede onderlinge afstemming).

Culturele allianties

De provincie Drenthe wil graag stimuleren dat gemeenten onderling en /of met de provincie dan wel andere partijen allianties sluiten op diverse onderwerpen in het cultuurbeleid. Begin 2017 worden daar afspraken over gemaakt.

Borger-Odoorn heeft het voornemen om deel te nemen aan meerdere allianties, met name op het terrein van het verhaal van Drenthe. De tot nu toe verzamelde mogelijke onderwerpen voor allianties zijn terug te vinden in bijlage 2.

3. Waar willen we heen?

De gemeentelijke rol

Waar we heen gaan wordt in belangrijke mate bepaald door de partijen in het veld. De gemeente ondersteunt, richt zich vooral op het faciliteren en stimuleren van activiteiten die een bijdrage leveren aan de gezamenlijk benoemde doelstellingen. Hiermee baseren we ons ook op de landelijke visie op cultuur, zie bijlage 3.

Vooralsnog wordt gewerkt met het huidige budget, dat wel het absolute minimum is om deze rol te kunnen vervullen. Aanvullend zet de gemeente samen met partijen in In samenspraak op het zoeken van meerdere budgetten (fondsen, Leader, Vitaal platteland).

Lokale missie

1. Verbinden van lokale en bovenlokale partijen op specifieke thema's, waarbij slimme netwerken ontstaan en efficiënt wordt samengewerkt. Zoals inmiddels een aantal muziekverenigingen, dat reeds samenwerkt met het onderwijs.
2. Goede en toegankelijke verbinding maken met het sociaal domein, waarbij cultuur als vliegwiel kan werken voor oplossingen m.b.t. maatschappelijk participatie en/of persoonlijke ontwikkeling. Zoals bijvoorbeeld het jeugdtheaterproject in Nieuw-Buinen.
3. Borger-Odoorn nog beter op de kaart zetten: culturele activiteiten vormen een belangrijke bron voor toerisme. Ze dienen daarmee ook een economisch belang. Zoals natuurlijk ons Hunebedcentrum en de hunebedden, die vele toeristen trekken die ook weer geld uitgeven in de horeca, winkels, hotels, bungalowparken, campings e.d.
4. Goede communicatie over het aanbod. Zoals op dit moment onder meer op de site van de provincie, maar nog versnipperd en moeilijk te vinden: <http://in.drenthe.nl/nl/p/agenda-drenthe-festivals-evenementen-en-meer/agenda/> en <http://www.hondsrugdrenthe.nl/agenda-hondsrug> Of: <http://www.geoparkdehondsrug.nl/nl/p/?gclid=CMmKvI7fh9ECFQ2eGwod-e800A>

Provincie en Rijk

Het uiting geven aan cultuur in de dagelijkse praktijk is vooral een lokale aangelegenheid: het heeft immers te maken met de beleving van cultuur door mensen die in een dorp wonen of een plek bezoeken. De gemeenten zijn m.b.t. de lokale invulling aan zet. In ieder geval voor activiteiten die mensen zelf in hun eigen omgeving willen organiseren of aan deel willen nemen. Met name de (grote) steden bieden ook voorzieningen die een regionale of zelfs nationale uitstraling hebben.

Het Rijk financiert nog steeds vele grote projecten die een nationale of zelfs internationale uitstraling hebben (musea, theatergroepen, orkesten e.d.)

En de provincie Drenthe ondersteunt ook lokaal overstijgende projecten zoals in onze gemeente het project Iemand'sland of in Veenhuizen Het pauperparadijs.

4. Wat gaan we doen tot 2020?

Er zijn al wat concrete dingen genoemd, waar we de komende jaren specifiek mee aan de slag willen gaan (nieuwe of aanvullende activiteiten, naast het brede aanbod van musea, muziek en theater dat er op dit moment al is). De inzet van de cultuurcoach en veel vrijwilligers (onder meer de culturele denktank) is daarbij van belang. Er is al veel enthousiasme aanwezig om met ideeën aan de slag te gaan, waarbij de inhoud leidend is. Mocht blijken dat bestaande budgetten daarin niet voldoende kunnen voorzien, wordt ook gekeken naar fondsen en andere mogelijkheden om de kosten te dekken.

Waar denken we zoal aan?

Cultuurparticipatie

Vooral gericht op het lokaal verbinden van mensen en het stimuleren van meedoen:

- Openbaar cultureel erfgoed en kunstbezit: wat bevindt er zich allemaal in de publieke ruimte. Hiervoor wordt nog een aparte notitie gemaakt, waarbij wat er nu is in kaart wordt gebracht en wordt onderzocht hoe we het lokaal willen benutten en bewaren;
- Mobiel filmhuis: op verschillende locaties wordt het mogelijk gemaakt films te vertonen, in het eigen dorp;
- Complete uitagenda: op 1 plek kunnen zien wat er te doen is, van dag tot dag;
- Culturele voorzieningen in de webwinkel;
- Lokale uitmarkt: naast de Beleeft doe markt ook onderzoeken wat je op locatie kunt laten zien;
- Onderzoek naar de mogelijkheid van cultuurleningen: soms is subsidie niet mogelijk maar biedt een lening (vergelijkbaar met de starterslening voor woningen) voldoende ruimte nieuwe dingen te ontplooien;
- Integraal festival in de zomermaanden. Dit is nog in de verkennende fase bij 2 bestaande muziekfestivals;
- Veel lokale muziek-, kunst- en theateractiviteiten!

Cultuureducatie

Verbonden aan het onderwijs, maar niet uitsluitend:

- Mobiele muziekschool: muziekinstrumenten en docent komen op locatie;
- Educatie voor de schooljeugd: Cultuureducatie met kwaliteit. Hiervoor is een plan in ontwikkeling voor de komende jaren;
- Cultuureducatie voor ouderen;
- Taal en streektaal: i.r.t. laaggeletterdheid in de taalhuizen;
- Diverse activiteiten in de bibliotheken;
- De Hunebedden staan opgenomen als eerste venster in het canon van de Nederlandse geschiedenis: het Hunebedcentrum vormt hier een belangrijke rol in met diverse educatieve programma's.

Het verhaal van Borger-Odoorn

Ons erfgoed:

- Hunebedcentrum: doorontwikkelen, nog meer tot een beleving maken;
- Routes, ondersteund door apps met verhalen in streektaal en Nederlands;
- Veenkoloniën op de kaart zetten: o.m. glasindustrie Nieuw-Buinen, landschap, fietsroutes ed. Ook samenwerking met Veenkoloniaal Groningen;
- Archeologisch erfgoed op de kaart zetten: met historische wandel- en fietsroutes;
- Immaterieel erfgoed;
- Aandacht voor oude ambachten, bv. door Fablabs (innovatieve werkplaatsen m.b.v. oude technieken);
- Historische graven in beeld: met wandel- en fietsroutes;
- Monumentale panden in beeld: met historische wandel- en fietsroutes (bv. boerderijenroute);
- Oorlogsmonumenten in beeld: met historische wandel- en fietsroutes.

In 2017 gaan we bestaande succesvolle initiatieven doorontwikkelen en wordt een aantal nieuwe initiatieven opgepakt (zie bijlage 4).

5. Bijlagen:

1. Bestaande instellingen en organisaties
2. De culturele allianties in Drenthe
3. Landelijke visie
4. Agenda 2017

Bijlage 1: Bestaande instellingen en organisaties, in onze gemeente

(voor zover bekend).

Type Organisatie	Bedrijfsnaam	(PA) Plaats
Bibliotheek	Openbare Bibliotheek Nieuw Buinen	NIEUW-BUINEN
Bibliotheek	Openbare Bibliotheek Borger	BORGER
Bibliotheek	Openbare Bibliotheek Odoorn	ODOORN
Bibliotheek	Openbare Bibliotheek Valthermond	VALTHERMOND
Culturele Commissie / Raad / Vereniging	Stichting Oringer Kerk en Cultuur	ODOORN
Culturele Commissie / Raad / Vereniging	Stichting Klassiek in 't Veen	VALTHERMOND
Culturele Commissie / Raad / Vereniging	Cultureel Centrum Kerk no 11	VALTHERMOND
Culturele Instelling	Cultuurpodium VanSlag	BORGER
Culturele Instelling	Hans Zabel Kunstnetwerk	EES
Culturele Instelling	Het Boomkroonpad	DROUWEN
Culturele Instelling	The Art of Loeke	VALTHERMOND
Culturele Instelling	Kabouterland & Zoo	EXLOO
Culturele Instelling	Stichting Schilderachtig Drenthe	WESTDORP
Culturele Instelling	Geopark De Hondsrug	BORGER
Culturele Instelling	Zo Binnen Zo Buiten - Zobe	VALTHERMOND
Culturele Instelling	Lekker Hip	BORGER
Culturele Instelling	Stichting Dorpsvermaak	VALTHE
Culturele Instelling	Freubelstudio & Janita	BORGER
Dansgroep	Werelddansgroep Borinda Borger	BORGER
Dansgroep	Volksdansgroep De Schaopndansers	EXLOO
Dansschool	Dansstudio MK Beats	KLIJNDIJK
Dansschool	Dansschool AT Media-Luna	BORGER
Erfgoedinstelling	Historische Tractorvereniging Exloo	EXLOO
Erfgoedinstelling	Stichting Oud Borger, prehistorisch hart van Nederland	BORGER
Erfgoedinstelling	Historische Vereniging Nieuw-Buinen/Buinerveen	NIEUW-BUINEN
Erfgoedinstelling	Gemeentearchief Borger-Odoorn	EXLOO

Erfgoedinstelling	Stichting Zuidenveld Comité Odoorn	ODOORN
Erfgoedinstelling	Stichting Harm Tiesing, historisch genootschap	BORGER
Erfgoedinstelling	Historische Vereniging Carspel Oderen	VALTHE
Erfgoedinstelling	Stichting Cultuurhistorische Waarden in de Drentse Veenkoloniën	VALTHERMOND
Erfgoedinstelling	Stichting Oud Drentse Boerenbruiloft: Folkloregroep t Börperder Wasschup	BORGER
Erfgoedinstelling	Het Junior Antiquaraat	NIEUW-BUINEN
Erfgoedinstelling	Oude Korenmalerij	ODOORN
Festivals/ evenementen	Stichting SIVO	ODOORN
Festivals/ evenementen	ABC Activiteiten Commissie Borger	BORGER
Festivals/ evenementen	Stichting Boet'n Deure Festival	BORGER
Festivals/ evenementen	Stichting Music in the Woods	BORGER
Festivals/ evenementen	In 't Gras Buitenfair	VALTHE
Festivals/ evenementen	Stichting Stratenmakersfestival	TWEEDE EXLOËRMOND
Festivals/ evenementen	Boerenrock festival	DROUWENERMOND
Festivals/ evenementen	Kunst Kollektief Borger-Odoorn	VALTHERMOND
Festivals/ evenementen	K&C expertisecentrum en projectorganisatie	ASSEN
Festivals/ evenementen	Mega Piraten Festijn	BORGER
Galerie / Atelier	Maters en Roberti	BORGER
Galerie / Atelier	Galerie-Atelier De Naaidoos	NIEUW-BUINEN
Galerie / Atelier	Atelier 't Bosvioletje	KLIJNDIJK
Galerie / Atelier	Atelier De Kleine Ezel	EXLOËRVEEN
Galerie / Atelier	Atelier Anko	BORGER
Galerie / Atelier	Urika	VALTHERMOND
Galerie / Atelier	Galerie Harwi	EESERVEEN
Galerie / Atelier	Royal Goedewaagen	NIEUW-BUINEN
Galerie / Atelier	Galerie De Kiekkast	VALTHE
Galerie / Atelier	Plezier met Weven	NIEUW-BUINEN
Galerie / Atelier	Villa van Streek	BORGER
Galerie / Atelier	Atelier voor Beeldende Kunst	KLIJNDIJK
Galerie / Atelier	Expositieboerderij Versteend Leven	DROUWEN
Galerie / Atelier	Atelier Studio Stitches	DROUWENERVEEN
Koor / Zangvereniging	Mannenkoor Veenkaor	BUINERVEEN
Koor / Zangvereniging	Vrouwenkoor Ma Musica, Borger	DROUWEN
Koor / Zangvereniging	Gospelkoor Cantanova	BORGER
Koor / Zangvereniging	Popkoor Oet les	ODOORN
Koor / Zangvereniging	Protestants Kerkkoor Borger	ODOORNERVEEN
Koor / Zangvereniging	Chr. Gemengd Koor Laudate Vocalis	EES
Koor / Zangvereniging	Zanggroep De Dokwarkers	BUINEN
Koor / Zangvereniging	Dameskoor Leedvermaak(t)	BORGER
Koor / Zangvereniging	Smartlappenkoor De Traan	BORGER
Koor / Zangvereniging	Volkszang, afd. Odoorn	ODOORN
Koor / Zangvereniging	Gospelgroep Sola Fide	VALTHE
Koor / Zangvereniging	Shantykoor De Hondsrugzangers	EXLOO
Museum	Hunebedcentrum	BORGER
Museum	Tractor en Werktuigen Museum Jan Drenth	VALTHERMOND
Muziekschool	MuziekenZo Popeducatie	EERSTE EXLOËRMOND
Muziekschool	De Muziekhoeke	BORGER
Muziekschool	Zangpraktijk Zing je Binnenstebuiten	EXLOO
Muziekschool	Verhart Muziek Educatie	TWEEDE EXLOËRMOND
Muziekschool	Harpgenoot	EERSTE EXLOËRMOND
Muziekvereniging / Orkest	Chr. Muziekvereniging Soli Deo Gloria Juliana	VALTHERMOND
Muziekvereniging / Orkest	Popschool Borger	BORGER
Muziekvereniging / Orkest	Music & Meeting	TWEEDE EXLOËRMOND
Muziekvereniging / Orkest	Muziekvereniging ODO	ODOORN
Muziekvereniging / Orkest	Chr. Muziekvereniging De Harmonie, 2e Exloërmond	TWEEDE EXLOËRMOND
Muziekvereniging / Orkest	Mandoline- en Gitaarorkest Tremolino	NIEUW-BUINEN
Podia	Verenigingsgebouw De Smidswal	EXLOO
Podia	Dorpshuis De Asselkolke	DROUWENERMOND
Podia	De Schaapsberg	ZANDBERG
Podia	Dorpshuis Nieuw-Buinen	NIEUW-BUINEN
Podia	Ons Dorpshuis Valthe	VALTHE

Popband	Hoksons	
Popband	5th Wheel	VALTHE
Streektaal	Streektaalorganisatie Huus van de Taol	BEILEN
Theater	Stichting Jeugdtheater De Koelkids	BORGER
Theater	Theaterstichting de Groene Ruimte	BORGER
Toneelvereniging	Toneelvereniging U.B.I.	BUINEN
Toneelvereniging	Toneelvereniging Volhouden	DROUWENERVEEN
Toneelvereniging	Rederijkerskamer Borger	BORGER
Toneelvereniging	Toneelvereniging Nut en Genoegen	EXLOO
Toneelvereniging	Drentse Vereniging van Amateurtoneel	EES
Toneelvereniging	Toneelgroep Klijndijk	KLIJNDIJK
Toneelvereniging	Toneelvereniging De Wiekplaatse	VALTHERMOND
Toneelvereniging	Rederijkerskamer Ees	EES
Toneelvereniging	Toneelvereniging Eendracht	EXLOO
Toneelvereniging	Toneelgroep DOVO	BORGER
Toneelvereniging	Rederijkerskamer De Heidebloem	VALTHE
Toneelvereniging	Toneelvereniging De Heidebloem	ODOORN

Bijlage 2: Mogelijke culturele allianties voor onze gemeente.

Met de 12 gemeenten en de provincie hebben we maar liefst 139 mogelijke allianties benoemd. Voor de gemeente Borger-Odoorn zijn bijvoorbeeld de volgende allianties interessant:

1. Aandacht vanuit cultuur voor de taalhuizen (ter bestrijding van laaggeletterdheid) in bibliotheken;
2. AnnoDrenthe.nu (van het Drents archief), informatiebeheer en ontsluiten voor publiek. Ook het geheugen van de buurt (samen met Drents museum);
3. Volksvertellingen, Drentse liedjes ed.: aandacht voor immaterieel erfgoed;
4. Verhalenwerf (orale geschiedenis), in aansluiting op musea (alle gemeenten);
5. Verhalen van ouderen laten vastleggen door jongeren;
6. Podium Platteland;
7. Inzet van culturele instellingen in het sociaal domein;
8. Passend vervoer voor cultuurdeelname, culturele mobiliteit bevorderen;
9. Cultuureducatie op (voor)scholen, met name muzikale vorming;
10. Archeologie van Drenthe toegankelijk maken, een digitaal portaal (alle gemeenten);
11. Spraakmakende archeologie belevingspunten in beeld, 1 per gemeente (provincie);
12. WO II in beeld + routes ed.;
13. Doorontwikkeling cultuurhistorische waardenkaart (en archeologie) t.b.v. toeristische gebieds promotie, bv. Into nature, We the North, Megalithic routes;
14. Alle openbare kunst en architectuur in beeld, ook als onderdeel van de nieuwe Omgevingswet (alle gemeenten);
15. Historische, bijzondere graven/begraafplaatsen in beeld en onderhoud. Ook voor toerisme;
16. Samenwerking historische verenigingen, oudheidkamer, historische archieven, bibliotheken etc. (t.b.v. behoud en ontsluiting);
17. Onderzoek mogelijkheid cultuurleningen.

In het voorjaar van 2017 hopen we tot productieve afspraken te komen met andere gemeenten, provincie en uitvoerende partijen.

Bijlage 3: Agenda 2017

In 2017 is vanuit de klankbordgroep een top 3 aangegeven:

1. De historie van onze gemeente: de Hondsrug, de Veenkoloniën, archeologisch erfgoed (Hunebedden, Geopark), historische graven, cultuurhistorische waarden, immaterieel erfgoed (verhalen, gewoontes, tradities, oude ambachten). Het gaat dan o.m. om het in beeld brengen en ontsluiten van historische kenmerken door bv. wandel- en fietsroutes. Ook de archeologische en cultuurhistorische waardenkaart zou dan vertaald moeten worden naar praktische toepassingen. Zie ook www.GeheugenvanDrenthe.nl. Het betekent ook goede samenwerking tussen en facilitering van historische verenigingen, waarbij ook educatie een belangrijke rol speelt. Kunst en theater spelen daarbij ook een rol: denk aan lemandsland in de Veenkoloniën.

2. Cultuur in beeld: culturele agenda van dag tot dag wat er onze gemeente te doen is. Dit betekent dat alle informatie op 1 punt moet worden samengebracht en dat er een belangrijke verbinding is naar toerisme. Nu is alles nog erg versnipperd.
3. Hondsrug festival: onderzoek naar de mogelijkheid om festiviteiten en cultuuruitingen te bundelen in de zomermaanden. Hierbij wordt ook de samenwerking gezocht met o.m. Emmen en Aa en Hunze. Ook hier aandacht voor kunst- en muziekeducatie en de mogelijkheid om jeugdigen een podium te bieden.

We gaan/zijn al aan de slag met:

- Mobiele muziekschool: De Band in Borger-Odoorn loopt af en krijgt een vervolg met muzieklessen in en na school;
- Cultuureducatie met kwaliteit wordt voortgezet op de scholen;
- De cultuurcoach blijft de vliegende kiep en culturele verbindingsofficier tussen verenigingen, scholen en sociale teams;
- Onderzoeken of een mobiel filmhuis iets is voor onze dorpen. In ieder geval komen er twee voorstellingen van de film Wildernis in Drenthe;
- Kunst en historische/archeologische plekken in de openbare ruimte in onze gemeente worden verder in beeld gebracht en ontsloten;
- Buitenkunst in Borger Centrum: afhankelijk van de verdere ontwikkelingen op het plein gaan we onderzoeken wat de vervolgmogelijkheden zouden kunnen zijn;
- De Drentse allianties: onderzoeken welke we op zouden kunnen pakken in aansluiting op de bovenstaande onderwerpen;
- Integrale theatervoorstelling (professionals en mensen uit de streek) van Iemandsland over de Veenkoloniën, in de schuur in Nieuw-Buinen.

En natuurlijk is er het doorlopende aanbod van vele partijen in onze gemeente:

het Stratenmakersfestival, podium Vanslag, de muziekverenigingen, de historische verenigingen, de galeries, het Hunebedcentrum, het Keramisch museum, het tractormuseum, Klassiek in 't veen etc. etc.

Bijlage 4: Landelijke visie

Uit: "Cultuur beweegt, De betekenis van cultuur in een veranderende samenleving"

Brief met de visie van minister Bussemaker op cultuur, 2013

Cultuur is een breed begrip

"De waarde van cultuur voor onze samenleving is groot. Ik constateer dat dit voor te veel mensen onvoldoende zichtbaar of herkenbaar is. Het begrip cultuur wordt vaak smal opgevat. Cultuur wordt dan gezien als een consumptiegoed in een individuele context. Cultuur gaat voor mij over het delen van (creatieve) uitdrukkingsvormen, kennis, ervaringen en meningen. Het is een dynamisch systeem waarin we waarden, symbolen en identiteiten creëren en met elkaar confronteren"

Toegevoegde waarde van cultuur

"Cultuur heeft artistieke, maatschappelijke en economische waarden. Cultuur is noodzakelijk voor de vorming van onze identiteit, voor de ontplooiing van mensen en voor de ontwikkeling van creativiteit. Cultuur verbindt, biedt plezier en draagt bij aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. De cultuursector is een sector met een duidelijk economisch belang.

Ik zie cultuur als onderdeel van een maatschappelijke agenda. Het bestaansrecht van kunstenaars en culturele instellingen ligt niet zozeer in de sector zelf maar in de verbinding met de samenleving. Ik kies daarom voor een beleid dat prioriteit geeft aan de maatschappelijke waarde van cultuur en aan het belang van creativiteit.

Maatschappelijke vraagstukken op bijvoorbeeld het gebied van zorg, maatschappelijk verantwoord ondernemen, energie- en voedselvoorziening, krimp of vergrijzing worden steeds complexer. Voor de aanpak van deze vraagstukken groeit het belang van creativiteit en innovatie. Cultuur en cultuuronderwijs leveren daaraan een belangrijke bijdrage”

Rol van de overheid.

“Daar waar de markt leidt tot een moeilijke toegankelijkheid in financiële of geografische zin, broedplaatsen voor talent ontbreken en innovatie of experiment onvoldoende tot stand komt, heeft de overheid een rol. Door ondersteuning vanuit de overheid blijft het cultuuraanbod toegankelijk en betaalbaar en wordt de kwaliteit gewaarborgd. De waarde van dat aanbod wordt voor veel groepen bereikbaar. Het experiment, kwetsbare cultuuruitingen, innovatie en creativiteit zullen altijd ondersteuning nodig hebben. De overheid kan partijen bij elkaar brengen en heeft daarmee een faciliterende rol. De overheid kan initiatief nemen, partijen ertoe aanzetten om samen te werken, kennis uit te wisselen en toegankelijk te maken. En de overheid kan ervoor zorgdragen dat kinderen en jongeren cultuuronderwijs krijgen en hun talenten kunnen ontwikkelen”